Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 26ης Ιανουαρίου 2017*

«Αίτηση αναίρεσης — Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Βελγική, γερμανική, γαλλική, ιταλική, ολλανδική και αυστριακή αγορά ειδών υγιεινής — Συντονισμός τιμών πώλησης και ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών — Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 — Άρθρο 23, παράγραφος 2 — Ανώτατο όριο του 10 % επί του κύκλου εργασιών»

Στην υπόθεση C-618/13 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσης δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2013,

Zucchetti Rubinetteria SpA, με έδρα το Gozzano (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους M. Condinanzi, P. Ziotti και N. Vasile, avvocati,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους L. Malferrari και F. Ronkes Agerbeek, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (εισηγητή) και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: K. Malacek, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 10ης Σεπτεμβρίου 2015,

κατόπιν της απόφασης που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναίρεσης, η Zucchetti Rubinetteria SpA ζητεί να αναιρεθεί η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Zucchetti Rubinetteria κατά Επιτροπής (Τ-396/10, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2013:446), στο μέτρο που, με την απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της περί ακύρωσης της απόφασης C(2010) 4185 τελικό της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 2010, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39092 – Εγκαταστάσεις λουτρών) (στο εξής: επίδικη απόφαση), κατά το μέρος που την αφορά και, επικουρικώς, να ακυρωθεί ή να μειωθεί το πρόστιμο που της επιβλήθηκε με την απόφαση αυτή.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1/2003

2 Το άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101 και 102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), ορίζει τα εξής:

«2. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα, σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου [101 ή 102 ΣΛΕΕ] [...]

[...]

Για καθεμία από τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην παράβαση, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

[...]

3. Ο καθορισμός του ύψους του προστίμου γίνεται με βάση τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης.»

3 Το άρθρο 31 του κανονισμού αυτού έχει ως εξής:

«Το Δικαστήριο διαθέτει πλήρη δικαιοδοσία για τον έλεγχο των αποφάσεων με τις οποίες η Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμο ή χρηματική ποινή. Το Δικαστήριο δύναται να καταργεί, να μειώνει ή να επαυξάνει τα πρόστιμα ή τις χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί.»

Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006

4 Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, [στοιχείο] α', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006) επισημαίνουν, στο σημείο τους 2, ότι, όσον αφορά τον υπολογισμό των προστίμων, «η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη της τη διάρκεια και τη σοβαρότητα της παράβασης» και ότι «το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 23, παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003».

5 Τα σημεία 19, 21, 23, 29 και 37 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 προβλέπουν τα ακόλουθα:

«19. Το βασικό ποσό του προστίμου θα συνδέεται με ορισμένο ποσοστό επί της αξίας των πωλήσεων, το οποίο θα καθορίζεται σε συνάρτηση με τον βαθμό σοβαρότητας της παράβασης, πολλαπλασιασμένο με τον αριθμό των ετών της παράβασης.

[...]

21. Κατά γενικό κανόνα, το ποσοστό επί της αξίας των πωλήσεων που θα λαμβάνεται υπόψη θα μπορεί να ανέλθει έως το 30 % της αξίας των πωλήσεων.

[...]

23. Οι οριζόντιες συμφωνίες […] καθορισμού τιμών, […] που είναι κατά κανόνα μυστικές, είναι, από την ίδια τη φύση τους, μεταξύ των πλέον επιζήμιων περιορισμών του ανταγωνισμού. Ως ζήτημα πολιτικής θα τιμωρούνται με βαριά πρόστιμα. Κατά συνέπεια, το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που θα λαμβάνεται υπόψη για τέτοιου είδους παραβάσεις κατά κανόνα θα ορίζεται στα υψηλότερα όρια της παραπάνω κλίμακας.

[...]

29. Το βασικό ποσό του προστίμου θα μπορεί να μειωθεί όταν η Επιτροπή θα διαπιστώνει την ύπαρξη ελαφρυντικών περιστάσεων, όπως:

[...]

— όταν η επιχείρηση αποδεικνύει ότι η συμμετοχή της στην παράβαση είναι ιδιαίτερα περιορισμένη και, κατά συνέπεια ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία συμμετείχε στην παράνομη συμφωνία, απείχε κατ' ουσία από την εφαρμογή αυτής, ακολουθώντας ανταγωνιστική συμπεριφορά στην αγορά [...]

[...]

37. Παρότι οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παραθέτουν τη γενική μεθοδολογία για τον υπολογισμό των προστίμων, οι ιδιαιτερότητες μιας ορισμένης υπόθεσης ή η ανάγκη διασφάλισης του αποτρεπτικού χαρακτήρα του προστίμου μπορεί να δικαιολογούν απόκλιση από τη μεθοδολογία αυτή ή από τα όρια που καθορίζονται στο σημείο 21.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

6 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται με τις σκέψεις 1 έως 11 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και μπορεί να συνοψισθεί ως εξής.

7 Η αναιρεσείουσα είναι ιταλική επιχείρηση η οποία κατασκευάζει και διαθέτει στο εμπόριο αποκλειστικά βρύσες μπάνιου.

8 Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3), στον τομέα των ειδών υγιεινής. Κατά την Επιτροπή, η παράβαση αυτή, στην οποία μετείχαν 17 επιχειρήσεις, τελέστηκε σε διάφορες περιόδους κατά το χρονικό διάστημα από τις 16 Οκτωβρίου 1992 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004, υπό τη μορφή ενός πλέγματος αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στο έδαφος του Βελγίου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας.

9 Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή έκρινε με την επίδικη απόφαση ότι η διαπιστωθείσα παράβαση συνίστατο, πρώτον, στον συντονισμό, εκ μέρους των κατασκευαστών ειδών υγιεινής, ετήσιων αυξήσεων των τιμών και άλλων στοιχείων τιμολόγησης στο πλαίσιο τακτικών συναντήσεων μεταξύ εθνικών επαγγελματικών ενώσεων, δεύτερον, στον καθορισμό ή τον συντονισμό τιμών εξ αφορμής ειδικών περιστάσεων όπως η αύξηση του κόστους των πρώτων υλών, η εισαγωγή του ευρώ ή η θέση σε λειτουργία διοδίων και, τρίτον, στην κοινοποίηση και την ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών. Επιπλέον, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι ο κύκλος του καθορισμού των τιμών στον τομέα των ειδών υγιεινής ήταν ετήσιος. Στο πλαίσιο αυτό, οι τιμοκατάλογοι τους οποίους κατάρτιζαν οι κατασκευαστές παρέμεναν κατά κανόνα σε ισχύ για ένα έτος και χρησίμευαν ως βάση για τις εμπορικές τους σχέσεις με τους χονδρεμπόρους.

10 Τα προϊόντα τα οποία αφορά η επίδικη απόφαση είναι τα είδη υγιεινής που ανήκουν σε μία από τις ακόλουθες τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, ήτοι τις βρύσες μπάνιου, τις ντουζιέρες και τα εξαρτήματά τους, και τα κεραμικά μπάνιου (στο εξής: οι τρεις υποκατηγορίες προϊόντων).

11 Όσον αφορά τις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πρακτικές που υλοποιήθηκαν ειδικότερα στην Ιταλία, αυτές τέθηκαν σε εφαρμογή στο πλαίσιο δύο άτυπων ομάδων. Η πρώτη, με την ονομασία «Euroitalia», αποτελούνταν από επιχειρήσεις, περιλαμβανομένης και της αναιρεσείουσας, οι οποίες μετείχαν από κοινού σε δύο με τρεις συναντήσεις ετησίως κατά τη διάρκεια της περιόδου από τον Ιούλιο του 1992 έως τον Οκτώβριο του 2004. Οι ανταλλαγές πληροφοριών στο εσωτερικό του ομίλου αυτού, ο οποίος συστάθηκε όταν οι Γερμανοί παραγωγοί εισχώρησαν στην ιταλική αγορά, δεν αφορούσαν μόνον τις βρύσες μπάνιου, αλλά και τα κεραμικά μπάνιου. Η δεύτερη άτυπη ομάδα επιχειρήσεων, με την ονομασία «Michelangelo», επίσης περιλάμβανε την αναιρεσείουσα, συνεδρίασε δε επανειλημμένως κατά την περίοδο από τα τέλη του 1995 ή τις αρχές του 1996 μέχρι τις 25 Ιουλίου 2003. Οι συζητήσεις που διεξάγονταν κατά τη διάρκεια των συναντήσεων αυτών αφορούσαν ευρύ φάσμα ειδών υγιεινής, ειδικότερα τις βρύσες μπάνιου και τα κεραμικά μπάνιου.

12 Όσον αφορά τη συμμετοχή της αναιρεσείουσας στις συναντήσεις των δύο αυτών άτυπων ομάδων, η Επιτροπή επισήμανε ότι η αναιρεσείουσα, μολονότι αμφισβητεί τον νομικό χαρακτηρισμό της οικείας πρακτικής ως σύμπραξης, αναγνωρίζει εντούτοις ότι συμμετείχε σε αθέμιτες συζητήσεις με τους ανταγωνιστές της. Επιπλέον, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν όντως εφάρμοσε τις επίμαχες αυξήσεις τιμών, η αναιρεσείουσα μετείχε ενεργά στην οργάνωση των συναντήσεων και στις σχετικές συζητήσεις.

13 Όσον αφορά τη συμμετοχή των εμπλεκομένων επιχειρήσεων στη διαπιστωθείσα παράβαση, η Επιτροπή κατέληξε ότι δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να μπορεί να συναχθεί ότι η αναιρεσείουσα, καθώς και άλλες επιχειρήσεις οι οποίες είχαν μετάσχει στις συναντήσεις των ομάδων Euroitalia και Michelangelo, είχαν επίγνωση της υπάρξεως συνολικού σχεδίου.

14 Επομένως, η Επιτροπή διαπίστωσε, με το άρθρο 1, παράγραφος 5, σημείο 18, της επίδικης απόφασης, ότι η αναιρεσείουσα είχε μετάσχει κατά το διάστημα μεταξύ 16 Οκτωβρίου 1992 και 9 Οκτωβρίου 2004 σε παράβαση σχετική με το εμπόριο ειδών υγιεινής στην Ιταλία.

15 Με το άρθρο 2, παράγραφος 17, της επίδικης απόφασης η Επιτροπή επέβαλε στην αναιρεσείουσα πρόστιμο 3 996 000 ευρώ.

16 Για τον υπολογισμό του προστίμου αυτού, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις κατευθυντήριες γραμμές του 2006.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

17 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 8 Σεπτεμβρίου 2010, η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της επίδικης απόφασης κατά το μέρος που την αφορά και, επικουρικώς, τη μείωση του προστίμου που της επιβλήθηκε.

18 Προς στήριξη της προσφυγής της, η αναιρεσείουσα προέβαλε τρεις λόγους, εκ των οποίων ο πρώτος στηρίχθηκε σε νομικά σφάλματα στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή κατά τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, ο δεύτερος στο ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι οι επίμαχες πρακτικές συνιστούσαν παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, και ο τρίτος σε σφάλματα και παραβάσεις που διέπραξε η Επιτροπή στο πλαίσιο υπολογισμού του ποσού του προστίμου.

19 Αποφαινόμενο, πρώτον, επί των αιτημάτων ακύρωσης της επίδικης απόφασης, κατά το μέρος που η απόφαση αυτή αφορά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τους ανωτέρω λόγους, εξαιρουμένου ενός τμήματος του τρίτου λόγου ακύρωσης σχετικού με τη συλλογιστική της Επιτροπής ως προς την εφαρμογή των συντελεστών που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό». Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, με τη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε δύο σφάλματα εκτίμησης καθόσον στήριξε την εφαρμογή συντελεστών ύψους 15 % που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό» στο ότι, κατά την Επιτροπή, η αναιρεσείουσα είχε μετάσχει σε ενιαία παράβαση καλύπτουσα έξι κράτη μέλη και τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων.

20 Παρά ταύτα, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, με τις σκέψεις 138 έως 140 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι τα εν λόγω σφάλματα εκτίμησης δεν μπορούσαν να επιφέρουν την ακύρωση των άρθρων της επίδικης απόφασης κατά των οποίων έβαλλαν τα αιτήματα μερικής ακύρωσης της ίδιας αυτής απόφασης.

21 Κατά συνέπεια, με τη σκέψη 141 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα σχετικά αιτήματα.

22 Όσον αφορά, δεύτερον, τα επικουρικώς προβληθέντα αιτήματα με τα οποία ζητήθηκε η κατάργηση του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε στην αναιρεσείουσα ή η μείωση του ποσού του, το Γενικό Δικαστήριο τα απέρριψε και αυτά με τη σκέψη 152 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

23 Συναφώς, στο πλαίσιο άσκησης της πλήρους δικαιοδοσίας του, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, παρά τα σφάλματα στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή και τα οποία διαπιστώθηκαν με τη σκέψη 119 της εν λόγω απόφασης, ο καθορισμός στο 15 % των συντελεστών που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό» δικαιολογούνταν πλήρως υπό το πρίσμα των κρίσιμων εν προκειμένω στοιχείων.

24 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή στο σύνολό της.

Αιτήματα των διαδίκων

25 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στο μέτρο που με αυτήν το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή,

— να ακυρώσει ή να μειώσει το πρόστιμο, στο πλαίσιο άσκησης της πλήρους δικαιοδοσίας του, αποφαινόμενο ταυτοχρόνως οριστικά επί της διαφοράς, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

26 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναίρεσης και

— να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αίτησης αναίρεσης

27 Προς στήριξη της αίτησης αναίρεσής της, η αναιρεσείουσα προβάλλει δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος αναίρεσης αντλείται από παραβίαση του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά τον υπολογισμό του προστίμου που της επιβλήθηκε. Ο δεύτερος λόγος αναίρεσης αντλείται από εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου μη συνεκτίμηση των ελαφρυντικών περιστάσεων κατά τον υπολογισμό του εν λόγω προστίμου.

Επί του πρώτου λόγου αναίρεσης

Επιχειρήματα των διαδίκων

28 Με τον πρώτο λόγο αναίρεσης, ο οποίος βάλλει κατά των σκέψεων 118, 120 έως 124, 127 και 128 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε το δίκαιο της Ένωσης κατά τον έλεγχο του υπολογισμού του προστίμου το οποίο της επιβλήθηκε, αφενός, καθόσον προέβη σε εσφαλμένη εκτίμηση της επίμαχης παράβασης και, αφετέρου, καθόσον παρέβη τον κανόνα περί κατ' αντιμωλία διεξαγωγής της δίκης καθώς και την υποχρέωση αιτιολόγησης. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1/2003 και παραβίασε τις αρχές της προσωπικής ευθύνης, της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης στο πλαίσιο εφαρμογής των κυρώσεων στον τομέα της καταπολέμησης των καρτέλ.

29 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 118 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, διαπίστωσε ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι η επίμαχη παράβαση κάλυπτε το έδαφος έξι κρατών μελών και τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως ανάλογης σοβαρότητας με την παράβαση που διαπράχθηκε σε ένα μόνο κράτος μέλος και αφορούσε δύο υποκατηγορίες προϊόντων. Ομοίως, το Γενικό Δικαστήριο, με τις σκέψεις 120, 127 και 128 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ορθώς υπενθύμισε το περιεχόμενο της αρχής της αναλογικότητας καθώς και εκείνο της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Βάσει των διαπιστώσεων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε, στο πλαίσιο άσκησης της πλήρους δικαιοδοσίας του, να έχει μειώσει το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην αναιρεσείουσα ώστε να λάβει υπόψη τον μικρότερο βαθμό σοβαρότητας της συμμετοχής της αναιρεσείουσας στην προσαπτόμενη παράβαση. Το Γενικό Δικαστήριο όμως, αφού διαπίστωσε, με τη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή είχε υποπέσει σε δύο σφάλματα εκτίμησης κατά την εξέταση των συντελεστών που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό», επικύρωσε το ποσό του προστίμου, κρίση η οποία ήταν επομένως εντελώς παράλογη και αντιφατική προς την αιτιολογία της εν λόγω απόφασης.

30 Επιπλέον, η συλλογιστική αυτή αντιβαίνει προς τις αρχές της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της εξατομίκευσης των ποινών, ειδικότερα όσον αφορά τη συμπεριφορά των εγκατεστημένων εκτός Ιταλίας επιχειρήσεων στις οποίες εφαρμόστηκε ο ίδιος πολλαπλασιαστικός συντελεστής του 15 %, αλλά οι οποίες παρέβησαν τους κανόνες ανταγωνισμού στο έδαφος και των έξι κρατών τα οποία αφορά η σύμπραξη και ως προς τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων.

31 Η Επιτροπή φρονεί, προκαταρκτικώς, ότι ο πρώτος λόγος αναίρεσης είναι απαράδεκτος για τον λόγο ότι η αναιρεσείουσα δεν επικρίνει το κεφάλαιο της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης με το οποίο το Γενικό Δικαστήριο, ασκώντας την πλήρη δικαιοδοσία του, υπολόγισε εκ νέου του πρόστιμο. Το κεφάλαιο όμως αυτό είναι το μόνο κρίσιμο στο πλαίσιο της υπό κρίση αίτησης αναίρεσης.

Συγκεκριμένα, η αναιρεσείουσα παρέπεμψε μόνο στις σκέψεις της εν λόγω απόφασης οι οποίες αφορούν αποκλειστικά τον έλεγχο νομιμότητας. Εκτός αυτού, το νομικό σφάλμα στο οποίο φέρεται ότι υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του παραμένει αδιευκρίνιστο. Η αναιρεσείουσα επικαλείται τις αρχές της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της εξατομίκευσης των ποινών κατά τρόπο αόριστο και γενικό. Για να είναι όμως παραδεκτή η αίτηση αναίρεσης, θα πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν την εν λόγω αίτηση. Επιπλέον, από τη νομολογία προκύπτει ότι δεν απόκειται στο Δικαστήριο να υποκαθιστά με την κρίση του την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου και να αποφαίνεται, στο πλαίσιο άσκησης της πλήρους δικαιοδοσίας του, επί του ποσού του προστίμου, εκτός εάν το ποσό αυτό είναι όχι απλώς μη ενδεδειγμένο αλλά και υπερβολικό, σε σημείο που να καθίσταται δυσανάλογο.

32 Όσον αφορά την ουσία του λόγου αυτού, η Επιτροπή υποστηρίζει, επικουρικώς, ότι το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε λεπτομερή ανάλυση, με τις σκέψεις 146 έως 150 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, όλων των λόγων που το οδήγησαν να καθορίσει εν προκειμένω στο 15 % τον συντελεστή που αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης και το επιπλέον ποσό.

33 Η Επιτροπή υπογραμμίζει, ειδικότερα, ότι ο συντελεστής του 15 % συνιστά τον ελάχιστο συντελεστή για το είδος της επίμαχης παράβασης. Εντούτοις, επί του σημείου αυτού προσθέτει κατ' ουσίαν ότι, αντιθέτως προς τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου, η σοβαρότητα μιας τέτοιας παράβασης δεν είναι κατ' ανάγκη διαφορετική όταν η σύμπραξη αφορά δύο ή τρεις κατηγορίες προϊόντων ή καλύπτει έξι κράτη μέλη αντί ενός και μόνου, δεδομένου ότι πρόκειται για σοβαρή παράβαση υπό το πρίσμα του σκοπού του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, το οποίο αποβλέπει και στην προστασία του ανταγωνισμού καθαυτόν. Εκτός αυτού, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι διαφορές στις οποίες παραπέμπει το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 114 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης μεταξύ, αφενός, της αναιρεσείουσας η οποία μετείχε στην παράβαση μόνο όσον αφορά την Ιταλία και ως προς δύο από τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, και, αφετέρου, των λοιπών μελών της σύμπραξης που μετείχαν στην παράβαση αυτή στο έδαφος έξι κρατών μελών και ως προς τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, είχαν ήδη αντικατοπτριστεί στις διαφορετικές αξίες των κύκλων εργασιών, οι οποίες συνιστούν τη βάση υπολογισμού των προστίμων. Επιπλέον, ο ρόλος της αναιρεσείουσας δεν ήταν δευτερεύων. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή της αναιρεσείουσας στην επίμαχη παράβαση διήρκεσε δώδεκα έτη ενώ, στο πλαίσιο υπολογισμού του προστίμου, ελήφθησαν δεόντως υπόψη παράγοντες όπως ο αριθμός των κατοίκων καθώς και το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Ιταλίας. Κατά συνέπεια δεν συντρέχει παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

34 Εν πάση περιπτώσει, η αναιρεσείουσα δεν μπορεί να επικαλείται υπέρ αυτής ενδεχόμενη παρανομία διαπραχθείσα κατά τον υπολογισμό του προστίμου υπέρ άλλων μετεχόντων στην επίμαχη σύμπραξη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

35 Προκαταρκτικώς, πρέπει να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή.

36 Πράγματι, όπως προκύπτει από τα δικόγραφα, η Zucchetti Rubinetteria υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της εξατομίκευσης των ποινών στο μέτρο που δεν προέβη σε εκ νέου εκτίμηση του προστίμου αφού διαπίστωσε, με τη σκέψη 119 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, δύο νομικά σφάλματα στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή κατά τον υπολογισμό του προστίμου. Επομένως, η αίτηση αναίρεσης καθιστά δυνατό να προσδιοριστεί με επαρκή σαφήνεια και ακρίβεια το νομικό σφάλμα της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

37 Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος αναίρεσης είναι παραδεκτός.

38 Όσον αφορά την ουσία του πρώτου λόγου αναίρεσης, ο οποίος αντλείται από το ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές της προσωπικής ευθύνης, της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης κατά τον υπολογισμό του προστίμου, υπενθυμίζεται καταρχάς ότι αρχή της ίσης μεταχείρισης αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, την οποία κατοχυρώνουν τα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά πάγια νομολογία, η εν λόγω αρχή επιτάσσει να μην επιφυλάσσεται διαφορετική μεταχείριση σε όμοιες καταστάσεις και ίδια μεταχείριση σε διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν η μεταχείριση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά. Δεύτερον, από πάγια επίσης νομολογία προκύπτει ότι, όσον αφορά τον καθορισμό του ποσού του προστίμου, δεν επιτρέπονται διακρίσεις, με την εφαρμογή διαφορετικών μεθόδων υπολογισμού, μεταξύ των επιχειρήσεων που μετείχαν σε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική αντίθετη προς το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Εντούτοις, τρίτον, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι η πρακτική της Επιτροπής όσον αφορά προγενέστερες αποφάσεις της δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως νομικό πλαίσιο για τα πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού και ότι αποφάσεις που αφορούν άλλες υποθέσεις έχουν αμιγώς ενδεικτικό χαρακτήρα όταν εξετάζεται η ύπαρξη δυσμενών διακρίσεων (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Ιουλίου 2013, Ziegler κατά Επιτροπής, C-439/11 P, EU:C:2013:513, σκέψεις 132 έως 134).

39 Εν συνεχεία, κατά πάγια νομολογία, πρώτον, η αποστολή επίβλεψης που αναθέτουν στην Επιτροπή το άρθρο 105, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και το άρθρο 106 ΣΛΕΕ δεν περιλαμβάνει μόνο το έργο της διερεύνησης και της καταστολής των μεμονωμένων παραβάσεων, αλλά και το καθήκον άσκησης μιας γενικής πολιτικής με στόχο την εφαρμογή στον τομέα του ανταγωνισμού των αρχών που καθορίζονται στη Συνθήκη και τον προσανατολισμό της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων προς την κατεύθυνση αυτή. Η εν λόγω πολιτική του ανταγωνισμού χαρακτηρίζεται από την ευρεία διακριτική ευχέρεια που διαθέτει η Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό των προστίμων (βλ., συναφώς, απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψεις 170 και 172).

40 Δεύτερον, για τον καθορισμό του προστίμου, πρέπει να ληφθούν υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, πράγμα το οποίο συνεπάγεται την υποχρέωση συνεκτίμησης του νομοθετικού και οικονομικού πλαισίου της καταλογιζόμενης συμπεριφοράς, της φύσης των περιορισμών που υπέστη ο ανταγωνισμός, καθώς και του αριθμού και της σημασίας των οικείων επιχειρήσεων (βλ., συναφώς, απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1975, Suiker Unie κ.λπ., 40/73 έως 48/73, 50/73, 54/73 έως 56/73, 111/73, 113/73 και 114/73, EU:C:1975:174, σκέψη 612).

41 Τρίτον, πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, καθώς και της συμπεριφοράς της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας (απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 1990, Sandoz prodotti farmaceutici κατά Επιτροπής, C-277/87, EU:C:1990:6, σκέψη 27).

42 Τέταρτον, για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης, πρέπει να ληφθεί υπόψη μεγάλος αριθμός στοιχείων, ο χαρακτήρας και η σημασία των οποίων ποικίλλουν ανάλογα με τη μορφή της επίμαχης παράβασης και των ειδικών περιστάσεων της συγκεκριμένης παράβασης. Μεταξύ των στοιχείων αυτών περιλαμβάνονται, κατά περίπτωση, η συμπεριφορά της κάθε επιχείρησης, ο ρόλος που διαδραμάτισε καθεμιά από αυτές στη δημιουργία της σύμπραξης, ο όγκος και η αξία των προϊόντων που αποτέλεσαν αντικείμενο της παράβασης καθώς και το μέγεθος και η οικονομική ισχύς της επιχείρησης και, κατά συνέπεια, η επιρροή που ήταν σε θέση να ασκεί στην αγορά (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 7ης Ιουνίου 1983, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, 100/80 έως 103/80, EU:C:1983:158, σκέψη 120, της 9ης Νοεμβρίου 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin κατά Επιτροπής, 322/81, EU:C:1983:313, σκέψη 111, καθώς και της 11ης Ιουλίου 2013, Gosselin Group κατά Επιτροπής, C-429/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:463, σκέψεις 89 και 90).

43 Τέλος, μόνο στο μέτρο που το Δικαστήριο κρίνει ότι η αυστηρότητα της κύρωσης δεν είναι απλώς μη ενδεδειγμένη, αλλά και υπερβολική σε σημείο που να καθίσταται δυσανάλογη, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα λόγω του μη ενδεδειγμένου ύψους ενός προστίμου (απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2012, Gosselin Group κατά Επιτροπής, C-89/11 P, EU:C:2012:738, σκέψη 126).

44 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο ανέλυσε, με τις σκέψεις 145 έως 150 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τις συνέπειες που έπρεπε να αντληθούν από την περιλαμβανόμενη στη σκέψη 119 της απόφασής του διαπίστωση ότι η Επιτροπή κακώς έκρινε, στο πλαίσιο υπολογισμού του προστίμου, ότι η αναιρεσείουσα είχε μετάσχει στην προσαπτόμενη παράβαση σε έξι κράτη μέλη και όσον αφορά και τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, υποπίπτοντας κατά τον τρόπο αυτό σε δύο σφάλματα εκτίμησης, καθόσον στήριξε στη συμμετοχή αυτή την εφαρμογή συντελεστών ύψους 15 % που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό».

45 Επομένως, με τη σκέψη 145 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε καταρχάς ότι, στο πλαίσιο άσκησης της πλήρους δικαιοδοσίας του, θα βασιστεί στις κατευθυντήριες γραμμές του 2006. Εν συνεχεία υπενθύμισε, με τη σκέψη 146 της εν λόγω απόφασης, ότι οι εφαρμοστέοι στο είδος της επίμαχης παράβασης συντελεστές είναι σύμφωνοι με την αρχή της αναλογικότητας, όταν κυμαίνονται από 0 % έως 30 % ως προς τον συντελεστή που αφορά τη «σοβαρότητα της παράβασης» και από 15 % έως 25 % ως προς τον συντελεστή που αφορά το «επιπλέον ποσό». Τέλος, με τη σκέψη 147 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η οποία επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν τις σκέψεις 118 και 128 της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι μια παράβαση που καλύπτει και τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων σε έξι κράτη μέλη χαρακτηρίζεται, λόγω της γεωγραφικής της έκτασης και του αριθμού των υποκατηγοριών προϊόντων, ως σοβαρότερη εκείνης στην οποία μετέσχε η αναιρεσείουσα

46 Εκτός αυτού, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, με τη σκέψη 148 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι το γεγονός ότι τα πρόστιμα τα οποία επιβλήθηκαν στις επιχειρήσεις που μετείχαν στην ενιαία παράβαση η οποία κάλυπτε έξι κράτη μέλη και τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων έπρεπε να είχαν υπολογιστεί βάσει υψηλότερων συντελεστών που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό» από τους επιλεγέντες στην περίπτωση της αναιρεσείουσας δεν μπορεί να δικαιολογήσει την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου επιβολή στην αναιρεσείουσα, στο πλαίσιο άσκησης της πλήρους δικαιοδοσίας του, προστίμου το οποίο δεν θεωρείται επαρκώς αποτρεπτικό υπό το πρίσμα της σοβαρότητας της παράβασης στην οποία η εν λόγω επιχείρηση μετέσχε. Επομένως, το δικαστήριο αυτό έκρινε, με τη σκέψη 149 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι οι συντελεστές του 15 % που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό» είναι ενδεδειγμένοι, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων της σκέψης 148 της ίδιας απόφασης καθώς και των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006.

47 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, όπως υποστηρίζει κατ' ουσίαν η Επιτροπή, η αιτιολογία που παρατίθεται με τις σκέψεις 118 και 128 καθώς και με τις σκέψεις 147 και 148 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, κατά τις οποίες, αφενός, μια παράβαση καλύπτουσα και τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων σε έξι κράτη μέλη είναι σοβαρότερη εκείνης στην οποία μετέσχε η αναιρεσείουσα και η οποία διαπράχθηκε στο έδαφος ενός μόνον κράτους μέλους και ως προς δύο μόνον υποκατηγορίες προϊόντων, και, αφετέρου, το πρόστιμο που επιβλήθηκε στις επιχειρήσεις οι οποίες μετείχαν στην πρώτη αυτή παράβαση έπρεπε, για τον λόγο αυτόν και μόνον, να υπολογιστεί βάσει υψηλότερων συντελεστών που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό» από τους επιλεγέντες στην περίπτωση της αναιρεσείουσας, ενέχει νομικό σφάλμα.

48 Πράγματι, μολονότι, προκειμένου να εκτιμηθεί η σοβαρότητα μιας παράβασης και, εν συνεχεία, να καθοριστεί το ύψος του προς επιβολή προστίμου, μπορούν μεταξύ άλλων να ληφθούν υπόψη η γεωγραφική έκταση της οικείας παράβασης και ο αριθμός των καλυπτόμενων από αυτήν προϊόντων, εντούτοις, το γεγονός και μόνον ότι μια παράβαση έχει μεγαλύτερη γεωγραφική έκταση και καλύπτει μεγαλύτερο αριθμό προϊόντων σε σχέση με άλλη παράβαση δεν μπορεί κατ' ανάγκη να συνεπάγεται

ότι η πρώτη αυτή παράβαση, θεωρούμενη στο σύνολό της, και ειδικότερα λαμβανομένης υπόψη της φύσης της, πρέπει να χαρακτηριστεί ως σοβαρότερη από τη δεύτερη, με αποτέλεσμα να δικαιολογείται ο καθορισμός υψηλότερων συντελεστών που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό» από τους επιλεγέντες για τον υπολογισμό του προστίμου που επιβλήθηκε για τη δεύτερη αυτή παράβαση (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2014, Telefónica και Telefónica de España κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, σκέψη 178).

49 Ωστόσο, πρέπει να υπομνησθεί ότι, αν το σκεπτικό απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου ενέχει παραβίαση του δικαίου της Ένωσης, αλλά το διατακτικό της είναι ορθό κατ' άλλη νομική αιτιολογία, μια τέτοια παραβίαση δεν μπορεί να οδηγήσει σε αναίρεση της ως άνω απόφασης, πρέπει δε να γίνει αντικατάσταση σκεπτικού (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 9ης Ιουνίου 1992, Lestelle κατά Επιτροπής, C-30/91 P, EU:C:1992:252, σκέψη 28, καθώς και της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 187 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

50 Ως εκ τούτου, πρέπει να καθοριστεί αν το νομικό σφάλμα στο οποίο υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο είναι δυνατό να συνεπάγεται την αναίρεση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

51 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το βασικό ποσό του προστίμου περιλαμβάνει το ποσό που αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης και το επιπλέον ποσό.

52 Το ποσό που αφορά τη σοβαρότητα της παράβασης καθορίζεται βάσει ποσοστού κυμαινόμενου μεταξύ 0 % και 30 % επί της αξίας των σχετικών πωλήσεων που πραγματοποίησε η εμπλεκόμενη επιχείρηση κατά το τελευταίο έτος συμμετοχής της στη σύμπραξη. Επομένως, η αξία αυτή είναι διαφορετική για κάθε επιχείρηση που μετέσχε στην προσαπτόμενη παράβαση.

53 Όπως ορθώς έκρινε η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 1220 της επίδικης απόφασης, για τον καθορισμό του συντελεστή που αφορά τη «σοβαρότητα της παράβασης» πρέπει να ληφθεί ειδικότερα υπόψη η φύση της προσαπτόμενης παράβασης.

54 Όπως όμως υπογράμμισε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 104 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, μια σύμπραξη με αντικείμενο τον συντονισμό των τιμών καταλέγεται, από τη φύση της, μεταξύ των σοβαρότερων περιορισμών του ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή και στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσαν σε νομικό σφάλμα καθόσον, στο πλαίσιο εκτίμησης της παράβασης αυτής, όρισαν στο 15 % τον συντελεστή που αφορά τη «σοβαρότητα της παράβασης», κρίνοντας ότι το ποσοστό αυτό είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας.

55 Εκτός αυτού, ως προς τον συντελεστή που αφορά το «επιπλέον ποσό», όπως επισήμανε και η Επιτροπή με τις αιτιολογικές σκέψεις 1224 και 1225 της επίδικης απόφασης, ο συντελεστής του 15 % είναι ο ελάχιστος προβλεπόμενος στις κατευθυντήριες γραμμές του 2006. Κατά συνέπεια, ο καθορισθείς συντελεστής είναι ο ευνοϊκότερος δυνατός για την αναιρεσείουσα, δεδομένης της κλίμακας που προβλέπουν οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

56 Εξάλλου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η διαφοροποίηση των ποσών των προστίμων που επιτάσσει η αρχή της ίσης μεταχείρισης των επιχειρήσεων, λαμβανομένου υπόψη του ευρέος περιθωρίου εκτίμησης που αναγνωρίζεται στην Επιτροπή κατά τον υπολογισμό του προστίμου, δεν απαιτείται να πραγματοποιείται κατ' ανάγκη στο πλαίσιο καθορισμού των συντελεστών που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό», αλλά οι διαφορές και οι ιδιάζουσες περιστάσεις των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων δύναται, κατά περίπτωση, να λαμβάνονται υπόψη σε άλλο στάδιο υπολογισμού του προστίμου, όπως για παράδειγμα στο πλαίσιο της αναπροσαρμογής του βασικού ποσού βάσει ελαφρυντικών ή επιβαρυντικών περιστάσεων, δυνάμει των σημείων 28 και 29 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2013, Gosselin Group κατά Επιτροπής, C-429/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:463, σκέψεις 96 έως 100, καθώς και της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη

δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψεις 104 και 105), ή ακόμα στο πλαίσιο της συνεκτίμησης της αξίας των πωλήσεων για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου, στο μέτρο που η αξία αυτή αντικατοπτρίζει, ως προς κάθε μετέχουσα επιχείρηση, τη σημασία της συμμετοχής της στην επίμαχη παράβαση, σύμφωνα με το σημείο 13 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006.

57 Πράγματι, όπως έχει ήδη διαπιστώσει το Δικαστήριο, το τελευταίο αυτό σημείο των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 έχει σκοπό να προσδιορίσει ως βάση αναφοράς για τον υπολογισμό του επιβαλλόμενου σε επιχείρηση προστίμου ένα ποσό που αντιστοιχεί προς την οικονομική σημασία της παράβασης και το σχετικό βάρος της συγκεκριμένης επιχείρησης στο πλαίσιο της παράβασης αυτής (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψη 76).

58 Κατά συνέπεια, στο μέτρο που δεν αμφισβητείται ότι το βασικό ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην αναιρεσείουσα καθορίστηκε, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 1219 της επίδικης απόφασης, βάσει της αξίας των πωλήσεων που πραγματοποίησε η αναιρεσείουσα στην Ιταλία, το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να παραβιάσει την αρχή της ίσης μεταχείρισης, ορθώς καθόρισε, με τη σκέψη 149 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, στο 15 % τους συντελεστές που αφορούν τη «σοβαρότητα της παράβασης» και το «επιπλέον ποσό», στο πλαίσιο του υπολογισμού του προστίμου της αναιρεσείουσας, δηλαδή σε ποσοστό ίσο με το επιλεγέν στις περιπτώσεις των επιχειρήσεων που είχαν μετάσχει στην ενιαία παράβαση η οποία κάλυπτε και τις τρεις υποκατηγορίες και έξι κράτη μέλη.

59 Πρέπει επομένως, μέσω αντικατάστασης σκεπτικού, να απορριφθεί το επιχείρημα που στηρίζεται στο ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν άντλησε καμία συνέπεια από τις διαπιστώσεις της σκέψης 119 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και ότι παραβίασε τις αρχές της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης.

60 Από τις προπαρατεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης

Επιχειρήματα των διαδίκων

61 Με τον δεύτερο λόγο αναίρεσης, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η αιτιολογία βάσει της οποίας το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, με τη σκέψη 150 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τα επιχειρήματα που αυτή προέβαλε κατά της άρνησης της Επιτροπής να της χορηγήσει, δυνάμει του σημείου 29 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, μείωση του προστίμου για τον λόγο ότι διαδραμάτισε ήσσονος μόνο σημασίας ρόλο στην επίμαχη παράβαση, είναι εσφαλμένη.

62 Συναφώς, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο κακώς διαπίστωσε ότι η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε τον ήσσονος σημασίας ρόλο της στην επίμαχη παράβαση, δεδομένου ότι η ίδια η Επιτροπή αναγνώρισε με την επίδικη απόφαση τον κεντρικό ρόλο ορισμένων άλλων επιχειρήσεων στο πλαίσιο των διαπιστωθεισών παράνομων πρακτικών. Αντιθέτως προς τις διαπιστώσεις της Επιτροπής και του Γενικού Δικαστηρίου, ο διαφορετικός ή ήσσονος σημασίας ρόλος της αναιρεσείουσας καθώς και ο διαφορετικός βαθμός σοβαρότητας της συμμετοχής στην επίμαχη παράβαση δεν αντικατοπτρίστηκαν στην αξία των πωλήσεων των οικείων προϊόντων η οποία αποτέλεσε τη βάση υπολογισμού του επιβληθέντος σε αυτήν προστίμου, λαμβανομένου υπόψη ότι η αξία αυτή συνιστά απλή έκφραση μιας ποσοτικής παραμέτρου, η οποία ουδεμία σχέση έχει με την ποιοτική αξία των συμπεριφορών των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.

63 Συνεπώς, κατά την αναιρεσείουσα, στο μέτρο που η Επιτροπή και το Γενικό Δικαστήριο αντιμετώπισαν κατά τον ίδιο τρόπο καταστάσεις οι οποίες ήταν, στην πράξη, εντελώς διαφορετικές, δεδομένου ότι ο ρόλος της αναιρεσείουσας στην συμπαιγνία δεν μπορούσε να εξομοιωθεί με αυτόν των λοιπών επιχειρήσεων οι οποίες ηγήθηκαν των οικείων πρακτικών, επήλθε σαφής παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της προσωπικής ευθύνης.

64 Κατά την Επιτροπή, ο δεύτερος λόγος αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος ή αλυσιτελής. Ο λόγος αφορά μόνο ζητήματα αμιγώς πραγματικά, αποβλέπει δε αποκλειστικά στην επανεξέταση της εκτίμησης περί τα πραγματικά περιστατικά. Σε κανένα σημείο του δικογράφου δεν εξήγησε η αναιρεσείουσα σε τι συνίσταται η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών την οποία φαίνεται να επικαλείται. Εν πάση περιπτώσει, ο υπό κρίση λόγος αναίρεσης είναι εξαιρετικά ασαφής και ανακριβής, οπότε δεν μπορεί να κριθεί παραδεκτός.

65 Όσον αφορά, επικουρικώς, την ουσία του δεύτερου λόγου αναίρεσης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, με τις σκέψεις 133 έως 140 και 150 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αφού ανέλυσε την επίδικη απόφαση, ότι δεν μπορούσε να αναγνωριστεί καμία ελαφρυντική περίσταση υπέρ της αναιρεσείουσας. Επιπλέον, η συνεκτίμηση των περιστάσεων αυτών δεν είναι αυτόματη και η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε τον ισχυρισμό της ότι ο ρόλος της στην επίμαχη σύμπραξη ήταν παθητικός και μιμητικός. Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο ρόλος της αναιρεσείουσας ήταν παθητικός, δεδομένου ότι αυτή μετείχε ανελλιπώς και με ιδιαίτερο ζήλο στις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό πρακτικές και ότι, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 52 επ. της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η αναιρεσείουσα αποκόμισε όφελος από τις πληροφορίες που ελάμβανε από τους λοιπούς μετέχοντες στη σύμπραξη.

66 Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, ακόμα και αν κριθεί βάσιμη η επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας, είναι εν πάση περιπτώσει αλυσιτελής, στο μέτρο που η εφαρμογή συντελεστή ύψους 14 % στην αναιρεσείουσα δεν θα συνεπαγόταν μείωση του επιβληθέντος σε αυτήν προστίμου, δεδομένου ότι ο υπολογισμός του προστίμου με την εφαρμογή αυτού του συντελεστή θα κατέληγε ούτως ή άλλως σε ποσό ανώτερο από το όριο του 10 % επί του κύκλου εργασιών της αναιρεσείουσας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

67 Με τον δεύτερο λόγο αναίρεσης, η αναιρεσείουσα θέτει κατ' ουσίαν υπό αμφισβήτηση την αιτιολογία με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, με τη σκέψη 150 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, τα επιχειρήματα που αυτή προέβαλε κατά της άρνησης της Επιτροπής να της χορηγήσει μείωση του προστίμου για τον λόγο ότι διαδραμάτισε ήσσονος σημασίας ρόλο στην παράβαση.

68 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η αίτηση αναίρεσης περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να διαπιστώνει και να εκτιμά τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβάλλονται στην κρίση του. Η εκτίμηση αυτών των πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων δεν συνιστά συνεπώς, υπό την επιφύλαξη της ενδεχόμενης παραμόρφωσής τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, αυτό καθαυτό, στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, διάταξη της 11ης Ιουνίου 2015, Faci κατά Επιτροπής, C-291/14 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:398, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και, συναφώς, απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2016, Galp Energía España κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-603/13 P, EU:C:2016:38, σκέψη 46 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Μια τέτοια παραμόρφωση πρέπει να προκύπτει σαφώς από τη δικογραφία, χωρίς να απαιτείται νέα εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων (βλ., μεταξύ άλλων, διάταξη της 11ης Ιουνίου 2015, Faci κατά Επιτροπής, C-291/14 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:398, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

69 Εν προκειμένω, υπό το πρόσχημα της δήθεν παραβίασης από το Γενικό Δικαστήριο των αρχών της ίσης μεταχείρισης και του προσωποπαγούς χαρακτήρα της ευθύνης, η αίτηση αναίρεσης αποβλέπει στην πραγματικότητα στην εκ μέρους του Δικαστηρίου νέα εξέταση των στοιχείων της δικογραφίας, ειδικότερα δε του ζητήματος αν, όπως διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 150 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η αναιρεσείουσα μετείχε ενεργά στην υλοποίηση των προσαπτόμενων πρακτικών.

70 Στο μέτρο που η αναιρεσείουσα δεν επικαλέστηκε αλλά ούτε και απέδειξε πρόδηλη παραμόρφωση των πραγματικών ή αποδεικτικών στοιχείων, ο δεύτερος λόγος αναίρεσης είναι προδήλως απαράδεκτος.

71 Δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους αναίρεσης που προέβαλε η αναιρεσείουσα δεν έγινε δεκτός, η αίτηση αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

72 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναίρεσης απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

73 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του εν λόγω Κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική δίκη δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης.

2) Καταδικάζει την Zucchetti Rubinetteria SpA στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)